

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ.: 4879/12.04.2017

Πληροφορίες: Τμήμα Εκπαίδευσης - Δ/νση Εκπαίδευσης
 - Ενημέρωσης και Πληροφορικής.
 Τηλέφωνα επικοινωνίας: 2132145812/825/872/873/874

Προς: Πίνακας Αποδεκτών
 (Αποστολή με e-mail)

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΥΑ 14708/2007 «Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία υλοποίησης υποχρεωτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων και των Ελεγκτικών Αρχών και Φορέων του Επισήμου Ελέγχου Τροφίμων»

Σκοπός της παρούσας διευκρινιστικής εγκυκλίου της ΥΑ 14708/2007, είναι η ορθή ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων στην υποχρεωτική εκπαίδευση του προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων, προκειμένου να υπάρξει ενιαία και ορθή εφαρμογή της.

Α. Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας ΥΑ, υπάγονται:

1. Μικρές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται σε πλήρη ανάπτυξη συστήματος HACCP σύμφωνα με το άρθρο 5(1) του Κανονισμού 852/2004.

Τέτοιου είδους επιχειρήσεις τροφίμων είναι μικρές επιχειρήσεις που παράγουν, επεξεργάζονται, αποθηκεύουν, μεταφέρουν, διακινούν τρόφιμα ή ασχολούνται με το λιανικό εμπόριο, τη διάθεση τροφίμων, τη μαζική εστίαση και ζαχαροπλαστική ή είναι εργαστήρια παραγωγής ή μεταποίησης τροφίμων καθώς και άλλες επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται σε πλήρη ανάπτυξη συστήματος HACCP.

Οι ανωτέρω επιχειρήσεις εκπαιδεύουν ή καταρτίζουν **υποχρεωτικά** όλο το προσωπικό που ασχολείται με το χειρισμό τροφίμων βάσει της διαδικασίας που περιγράφεται στην παρούσα Υπουργική Απόφαση **ακολουθώντας τα προγράμματα που έχει εκπονήσει ο ΕΦΕΤ.**

Με μέριμνα του υπεύθυνου της επιχείρησης τροφίμων, το σύνολο των χειριστών τροφίμων αυτών των επιχειρήσεων θα πρέπει να διαθέτουν **Βεβαιώσεις εκπαίδευσης** του

προσωπικού που χειρίζεται τρόφιμα και του υπευθύνου της επιχείρησης, **εκδοθείσες από τον ΕΦΕΤ βάσει της ΥΑ 14708/17-08-2007**. Οι βεβαιώσεις αυτές ισχύουν επ' αόριστον (βλ. **Παράρτημα Ι: Πρότυπη φόρμα βεβαίωσης ΕΦΕΤ**). Η ισχύς της βεβαίωσης **πρέπει πάντοτε να διασταυρώνεται μετά από επικοινωνία του ελεγκτή με το Τμήμα Εκπαίδευσης της ΚΥ του ΕΦΕΤ**, δεδομένου ότι οι υφιστάμενες βεβαιώσεις του ΕΦΕΤ δεν φέρουν χαρακτηριστικά ασφαλείας. Οι εν λόγω βεβαιώσεις είναι αυστηρώς προσωπικές, ανήκουν στον χειριστή τροφίμων και όχι στην επιχείρηση, και ο μεν χειριστής τροφίμων οφείλει να διατηρεί σε καλή κατάσταση το πρωτότυπο αυτών, ο δε υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων φωτοαντίγραφα αυτών στον φάκελο εκπαίδευσης της επιχείρησης.

Από την παραπάνω εκπαίδευση εξαιρούνται οι χειριστές οι οποίοι κατέχουν:

- α) έγκυρους και επίσημα αναγνωρισμένους από κρατικό φορέα τίτλους σπουδών ΑΕΙ, ΤΕΙ, Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών της Ελλάδας και του εξωτερικού,
- β) βεβαιώσεις-πιστοποιητικά επιτυχούς παρακολούθησης κατάρτισης κρατικών φορέων ελέγχου τροφίμων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι ανωτέρω τίτλοι και πιστοποιητικά παροχής εκπαίδευσης θα πρέπει να είναι συναφείς με την υγιεινή, την ασφάλεια, την επιστήμη, ή την τεχνολογία τροφίμων.

Οι εν λόγω τίτλοι σπουδών είναι αυστηρώς προσωπικοί, ανήκουν στον χειριστή τροφίμων και όχι στην επιχείρηση, και ο μεν χειριστής τροφίμων οφείλει να διατηρεί σε καλή κατάσταση το πρωτότυπο αυτών, ο δε υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων φωτοαντίγραφα αυτών στον φάκελο εκπαίδευσης της επιχείρησης. Σημειώνεται ότι στα αρχεία εκπαίδευσης της επιχείρησης θα πρέπει το αντίγραφο του τίτλου σπουδών να συνοδεύεται και από αντίγραφο αναλυτικής βαθμολογίας από το οποίο να προκύπτει ότι ο χειριστής τροφίμων έχει διδαχθεί μάθημα συναφές με την υγιεινή, την ασφάλεια, την επιστήμη, ή την τεχνολογία τροφίμων.

2. Επιχειρήσεις τροφίμων που υποχρεούνται σε πλήρη ανάπτυξη συστήματος HACCP.

Οι ανωτέρω επιχειρήσεις μπορούν ή να εφαρμόσουν τα προγράμματα του ΕΦΕΤ ή να αναπτύξουν κατάλληλα προγράμματα εκπαίδευσης προσωπικού, ανάλογα με το μέγεθος και το είδος της επιχείρησης και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το σύστημα HACCP που εφαρμόζουν.

Εφόσον μία επιχείρηση έχει εγκαταστήσει και εφαρμόσει πλήρως αναπτυγμένο, και κατάλληλα επικυρωμένο και επαληθευμένο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων (ΣΔΑΤ- FSMS) βασισμένο στις αρχές του HACCP, οφείλει να τεκμηριώνει την κατάρτιση του προσωπικού της, μέσω της επίδειξης στα κλιμάκια ελέγχου του ΕΦΕΤ και των συναρμοδίων

υπηρεσιών, κατάλληλων αρχείων εκπαίδευσης που προβλέπονται από το ΣΔΑΤ της επιχείρησης.

Ο υπεύθυνος της επιχείρησης τροφίμων θα πρέπει να μεριμνά για την ορθή τήρηση εγγράφων και αρχείων εκπαίδευσης, ενημερωμένων ανά πάσα στιγμή, έτσι ώστε να αποδεικνύεται η ουσιαστική εφαρμογή των σχετικών διαδικασιών που προβλέπονται από το σύστημα αυτοελέγχου της επιχείρησης.

Συγκεκριμένα θα πρέπει να τηρούνται τα αρχεία εκπαίδευσης που προβλέπονται από το σύστημα διασφάλισης ασφάλειας τροφίμων της επιχείρησης, τα οποία θα είναι ανάλογα με τη φύση και το μέγεθος της επιχείρησης τροφίμων.

Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων οι οποίες υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της ΥΑ 14708/2007, έχουν την αποκλειστική ευθύνη κατάρτισης του προσωπικού των επιχειρήσεων τους που χειρίζεται τρόφιμα, σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων. Η εκπαίδευση γίνεται με μέριμνα και ευθύνη του υπεύθυνου της επιχείρησης και είναι υποχρεωτική για όλους τους χειριστές τροφίμων της επιχείρησης. Το κόστος της εκπαίδευσης δεν βαρύνει τους εργαζόμενους της επιχείρησης σε καμία περίπτωση (Π.Δ. ΥΠ' ΑΡΙΘ. 17/1996 ΦΕΚ 11/Α/1996 Άρθρο 12)

Β. Επίσημος έλεγχος – Διαπίστωση Συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Κανονισμού 852/2004/ΕΚ σχετικά με την εκπαίδευση του προσωπικού επιχειρήσεων τροφίμων.

Οι υπάλληλοι του ΕΦΕΤ και των συναρμοδίων αρχών που ασκούν επίσημο έλεγχο τροφίμων εκτός των αρμοδιοτήτων τους για επιθεώρηση των εγκαταστάσεων και έλεγχο και αξιολόγηση των εφαρμοζόμενων διαδικασιών σχετικά με τις ορθές παρασκευαστικές πρακτικές (Ο.Π.Π.), τις ορθές πρακτικές υγιεινής (Ο.Π.Υ.) και το σύστημα HACCP, θα πρέπει να διαπιστώνουν τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν την εκπαίδευση σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων. Οι ελεγκτές θα πρέπει να διαπιστώνουν εάν υφίστανται έγγραφα τεκμήρια εκπαίδευσης, κατάλληλα για την θέση εργασίας κάθε εργαζομένου, για το σύνολο του προσωπικού της επιχείρησης που χειρίζεται τρόφιμα. Η διαπίστωση της συμμόρφωσης γίνεται με την χρήση των τεχνικών ελέγχου που περιγράφονται στον Κανονισμό 882/2004/ΕΚ, ήτοι:

1. Εξέταση αρχείων και άλλου γραπτού υλικού σχετικών με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί εκπαίδευσης των προσώπων που χειρίζονται τρόφιμα και των υπευθύνων για την τήρηση των διαδικασιών του άρθρου 5 του Κανονισμού 852/2004/ΕΚ. Για τις επιχειρήσεις που **δεν έχουν εγκαταστήσει και εφαρμόσει ΣΔΑΤ βασισμένο στις αρχές του HACCP**, θα πρέπει να γίνεται έλεγχος της αυθεντικότητας των

επιδεικνυόμενων βεβαιώσεων εκπαίδευσης που έχουν εκδοθεί από τον ΕΦΕΤ ή τους Φορείς Υλοποίησης του άρθρου 3 της ΥΑ 14708/2007, σε συνεργασία με το Τμήμα Εκπαίδευσης του ΕΦΕΤ και παραπομπή της υπόθεσης στην αρμόδια Εισαγγελία σε περίπτωση διαπίστωσης πιθανών πλαστογραφιών.

2. Συνεντεύξεις με υπευθύνους επιχειρήσεων και τροφίμων και το προσωπικό τους, για τη διαπίστωση της καταλληλότητας και της επάρκειας της εκπαίδευσης.

Σε περίπτωση που, κατά τον επίσημο έλεγχο, διαπιστωθεί ότι η εκπαίδευση είναι ανεπαρκής, οι επίσημοι ελεγκτές οφείλουν να εισηγηθούν την **υποχρεωτική επανεκπαίδευση του συνόλου ή τμήματος του προσωπικού της επιχείρησης, ακόμη και αν οι εργαζόμενοι της επιχείρησης διαθέτουν βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης του ΕΦΕΤ ή έγκυρο τίτλο σπουδών.**

Σε κάθε περίπτωση, όλες οι επιχειρήσεις τροφίμων οφείλουν να συμμορφώνονται προς όλες τις απαιτήσεις του εθνικού δικαίου σχετικά με τα εκπαιδευτικά προγράμματα όπως σαφώς ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ, κεφάλαιο ΧΙΙ του κανονισμού 852/2004.

Γ. Εξαιρούνται από την εφαρμογή της ΥΑ 14708/07.

Οι ακόλουθες κατηγορίες πολιτών **δεν υπάγονται** στο πεδίο εφαρμογής της ΥΑ 14708/2007 και της παρούσης εγκυκλίου:

- 1.** Εργοδότες σε επιχειρήσεις τροφίμων ή / και υπάλληλοι επιχειρήσεων τροφίμων οι οποίοι δεν χειρίζονται τρόφιμα (π.χ. υπάλληλοι καθαριότητας που καθαρίζουν χώρους στους οποίους δεν γίνεται χειρισμός τροφίμων ή / και υπάλληλοι που απασχολούνται αποκλειστικά στην διοίκηση ή στο ταμείο ή στο λογιστήριο της επιχείρησης, οδηγοί που δεν χειρίζονται τρόφιμα, κλπ.)
- 2.** Υποψήφιοι για εκμετάλλευση κυλικείων
- 3.** Άνεργοι ή αυτοαπασχολούμενοι ή μισθωτοί, υποψήφιοι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις τροφίμων
- 4.** Πωλητές λαϊκών αγορών εκτός από τις περιπτώσεις χειρισμού τροφίμων ζωικής προέλευσης
- 5.** Εθελοντές χειριστές τροφίμων σε δομές σίτισης εμπεριστάτων πολιτών – προσφύγων και ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων πληθυσμού

Κάθε επεξήγηση – απάντηση σε ερώτημα ή ενημέρωση με περιεχόμενο που έρχεται σε αντίθεση με την παρούσα διευκρινιστική εγκύκλιο, ανακαλείται και παύει να ισχύει από την δημοσίευση της παρούσας.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Ενημέρωσης, Πληροφορικής του Ε.Φ.Ε.Τ.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΕΦΕΤ

Ιωάννης Τσιάλας

Πίνακας Αποδεκτών:

- 1)** Περιφερειακές Διευθύνσεις ΕΦΕΤ
- 2)** Ένωση Περιφερειών Ελλάδας
- 3)** Κεντρική Ένωση Δήμων & Κοινοτήτων Ελλάδας
- 4)** Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας
- 5)** Ελληνικός Σύνδεσμος Εταιρειών Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης
- 6)** Πανελλήνια Ομοσπονδία Εστιατορικών & Συναφών Επαγγελμάτων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) βεβαιώνει ότι ο/η

(όνομα - επώνυμο – ΑΦΜ)

παρακολούθησε επιτυχώς, στο πλαίσιο του Καν.(ΕΚ) 852/2004 και

της ΥΑ 14708/2007, το πρόγραμμα εκπαίδευσης με τίτλο

«Βασικές Αρχές στην Υγιεινή και Ασφάλεια των Τροφίμων»

(τόπος, ημερομηνία)

Ο Πρόεδρος του ΔΣ του ΕΦΕΤ

(ονοματεπώνυμο, υπογραφή, σφραγίδα)